

7/4488

T.C.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610/ 3104
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

.../08/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 25.07.2008 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7906 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Balıkesir Milletvekili Ergün AYDOĞAN'a ait 7/4486, Mersin Milletvekili Behiç ÇELİK'e ait 7/4487, İstanbul Milletvekili Ayşe Jale AĞIRBAŞ'a ait 7/4488 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1) Görüş 7/4486 (3 Sayfa)
- 2) Görüş 7/4487 (1 Sayfa)
- 3) Görüş 7/4488 (2 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Ayşe Jale AĞIRBAŞ
İstanbul Milletvekili

Esas No

: 7/4488

Beyaz et sektörünün iç piyasada yaşanan daralmadan dolayı, haftada 26 milyon YTL zarar ettiği sektörün önde gelenleri tarafından basına yapılan açıklamalarla dile getirilmiştir. Yıllık 2.5 milyar dolarlık cirosu olan ve 2.5 milyon kişiye istihdam sağlayan tavukçuluk sektörü, ihracatta da ciddi sorunlar yaşamaktadır. Türkiye, Azerbaycan ve bazı Balkan ülkelerine sınırlı miktarda beyaz et ihraç edebilmektedir. Ülkemiz, yanı başındaki piyasalara ihracat yapamazken, Brezilya bugün, Avrupa Birliği ülkelerine ve Ortadoğu'ya önemli miktarda beyaz et ihraç etmektedir. Rusya yaklaşık 1.200.000 ton, Suudi Arabistan 450.000 ton beyaz et ithalatının büyük kısmını Amerika Birleşik Devletleri'nden yapmaktadır. Ülkemiz, bu pazarlara diğer rakip ülkelerden nispeten daha yakın olması avantajını kullanamamaktadır.

SORU 1 - Ülkemizdeki beyaz et sektörünün durumu hangi aşamadır?

CEVAP 1- Ülkemizde bu gün itibarıyla 9 adedi kapalı ve 82 adedi faal olmak üzere Bakanlığımızdan çalışma izni olan 91 adet kanatlı hayvan kombina ve kesimhanesi bulunmaktadır. Bunların çalışma izin belgelerinde yazılı kesim kapasiteleri toplamı 259.928 adet/saattir. Ayrıca 2002 yılında 705.206 ton olan kanatlı eti üretimi 2007 yılında 1.100.000 tona yükselmiştir.

2007 yılı itibarıyla 85 milyon ton düzeyinde gerçekleşen dünya kümes hayvanları üretiminin % 86'sı tavuk üretimine tekabül etmekte olup, 72 milyon tonluk toplam tavuk eti üretiminin yarısından fazlasını ABD, Çin ve Brezilya karşılamaktadır. Ülkemiz ise yaklaşık 1.1 milyon ton ile dünya tavuk eti üretiminden %1.3 pay alarak 15. sırada bulunmaktadır.

Konuyla ilgili olarak Dış Ticaret Müstesarlığı'ndan alınan cevabi bilgiler ise aşağıda verilmektedir.

Ülkemiz kümes hayvanları ve etleri ihracatı, 2005 yılında yakalamış olduğu ivmeyi, 2006 yılında kuş gribi nedeni ile kaybetmiş ancak 2007 yılında tekrar kazanmıştır. 2005 yılı / Ekim ayında kuş gribi görülmesi nedeniyle 9 ay kadar süren kanatlı eti ihracatımız bir önceki yıla kıyasla %55 artarak 45.000 Tona ulaşmıştır. 2007 yılında ise kanatlı eti ihracatımız 53,5 bin ton, 950 bin adet ve değer olarak 51,5 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

SORU 2 - Sektörde yaşanan daralma yeni bir krizi kaldıramayacağı gibi ciddi sorunların baş göstermesine sebep olacak boyuta ulaşmıştır. Bunun önlenmesine yönelik ne gibi tedbirler alınması gündemdedir?

CEVAP 2- İthalat esnasında alınması gereken vergilerin alınmaması suretiyle girdi maliyetlerinin düşürülmesi ve ihraç mallarımıza uluslararası pazarlarda rekabet gücü kazandırılması amacıyla uygulanmakta olan Dahilde İşleme Rejimi kapsamında, yemlik mısır ve kuluçkalık yumurta ithalatına izin verilmektedir.

SORU 3 - Avrupa, Rusya ve Ortadoğu pazarına Türk beyaz etinin ihracı konusunda bir girişiminiz olacak mıdır? Sektöre, ihracatın artırılması yönünde ne gibi teşvikler verilmektedir?

CEVAP 3-Konuyla ilgili olarak Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan alınan cevabi bilgiler ise aşağıda yer almaktadır.

2007 yılı Nisan ayının ikinci yansında ülkemizi ziyaret eden AB Komisyonu Sağlık ve Tüketicinin Korunması Genel Müdürlüğü Gıda ve Veterinerlik Ofisi yetkilileri tarafından 8 kanatlı kesimhanesinin ileri işleme bölümleri, incelenmiş» ülkemizde görülen Avian Influenza ve Newcastle vakalarıyla ilgili alınan önlemler ve laboratuvar kayıtları gözden geçirilmiştir. İnceleme sonrası düzenlenen raporda, kesimhanelerin AB standartlarında üretime devam ettikleri bir kez daha ifade edilmiş olup, Laboratuvarlarda ve Newcastle hastalığı ile mücadelede tespit edilen bazı noksanlıkların tamamlanması istenmiştir.

Ayrıca, ısıl işleme tabi tutulmuş kümes hayvanları etinin Avrupa Birliğine ihraç edilebilmesini teminen, ön ihracat izni bulunan modern entegre tesislerin isimlerinin AB Resmi Gazetesinde yayımlanması gerekmekte olup, konuya ilişkin yasal sürecin hızlandırılması hususu AB Komisyonu ile ikili görüşmelerde düzenli olarak gündeme getirilmektedir.

27-28 Mayıs 2008 tarihlerinde Moskova'da gerçekleştirilen Türk-Rus Hükümetler arası Karma Ekonomik Komisyonu'nun Sekizinci Dönem Toplantısında, Rusya Federasyonuna beyaz et ve ürünlerinin ihracat imkanlarının araştırılmasına yönelik uzmanlar düzeyinde istişarelerin, sürdürülmesi hususunda anlaşmaya varılmıştır.

Sektöre ihracatın artırılması yönünde verilen teşvikler:

"2008/1 sayılı Tarımsal Ürünlerde ihracat iadesi Yardımlarına İlişkin Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu Tebliği" çerçevesinde, kümes hayvanları etine ihracat iadesi desteği sağlanmaktadır.

SORU 4 - İhracat için bakanlıklar arası bir koordinasyon uygulanıyor mu? Uygulanıyorsa neler yapılmaktadır?

CEVAP 4- Beyaz et sektöründe kaydedilen gelişmelerin değerlendirilmesi ve potansiyel ihraç pazarlarının açılması amacıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığı ile sektör temsilcilerinin işbirliği içinde düzenli olarak çalışmalar yürütülmektedir.

SORU 5 - İhracat desteklerinin, dünya beyaz et ihracatındaki pazar payımızı arttırabilecek ve diğer ülkelerle rekabet edebilecek düzeyde belirlenebilmesi yönünde neler yapılmaktadır?

CEVAP 5- İhracat yaptığımız ve yapabileceğimiz hedef ülkeler ve katma değeri yüksek beyaz et parçalarının ihracatının özendirilmesi yönünde desteklerin yeniden yapılandırılabilmesi öncesinde, kuş gribinden ülkemizin ari olduğunun potansiyel ihraç pazarlarımızda kabul edilerek, ithalat yasaklamalarının kaldırılması gerekmektedir.